

Anslående hembygd dag

Nya museet högtidligen invigt i går

Som ett fortsatt och värdigt firande av jubileumsåret i Ankarsrum hade i går anordnats Hembygdens dag, varvid det nya museet invigdes. Programmet var omväxlande och trevligt utformat och blev en hyllning till hembygden.

Programmet inleddes med en hembygdsbetonad gudstjänst i kyrkan där pastor Ruben Eriksson från Västervik predikade med utgångspunkt från dagens evangelium i Mark. 7 kap. och Jesu ord till den dövtumme: "Upplåt Dig". Talaren gav som religiöst motto för hembygdens dag: "Öppna Dig för Gud!" Vid avslutningen i kyrkan medverkade även en kvartett från Smålands spelmansförbund.

Efter högtiden i kyrkan samlades man vid järnvägsstationen och därifrån gick marschen till bruksparken under musik av medlemmar ur spelmansförbundet och med svenska flaggan i teten. Spelmän, folkdansare samt en del av publiken i hembygdsdräkter utgjorde en vacker tavla i den vackra hembygdsparken. Där blev det först ett hälsningsanförande av spelmansförbundets ordf. Gösta Klemming som uttryckte sin och spelmännens glädje över att få ha sin årliga sammankomst i Ankarsrum där ju för övrigt förbundet bildades för sju år sedan. Under ledning av hr Klemming gav sedan spelmännen prov på småländsk folkmusik. Inledningen gjordes med den av Henrik Sundström, Ankarsrum, förmedlade gånglåten från Falsterbo bruk samt en polska efter Karl Rosenqvist, Ankarsrum, o. en vals efter Landholm, Hjorted. Så blev det några enskilda prestationer och Ankarsrums spelmanslag medverkade med "Vinbergsvalsen" från Getterum och "Mäster Karls polska" från Södra Vi. Hr Klemming spelade "Gullabovisan" samt "Jag gick mig ut en afton" på det ålderdomliga instrumentet hummel. Spelmännen avslutade med en vals efter Karl Rosenqvist.

Med verklig hembygdkänsla läste hr Gustaf Carlsson en av honom författad prolog och därefter höll fil. dr Manne Hofrén, Kalmar, högtidstalet.

Tjustborna har skapat en egen bygdekultur

Inledningsvis betonade dr Manne Hofrén fördelen av att industrierna placerats på landet och han framhöll Ankarsrums bruk som en typisk industri. Doktor Hofrén talade vidare om museet och framhöll att man där gått fram efter två linjer: allmogen och fabriken. Ett rum visar allmogens kultur och där är nästan allt av trä, ett annat rum är järnets där man får se prov på brukets gamla tillverkningar. Museet är ett bidrag till hembygdens liv där man kan lyssna och lära om hembygden, sade tal. vidare och gav några motiv från vår bygds historia samt framhöll hur bygden har förändrats samt växt och berikats under årens gång. Folket i Tjust har skapat en egen bygdekultur och må den leva i nuet och framtidens Tjust, sade doktor Hofrén som avslutning på det intressanta och fängslande högtidstalet som blev livligt applåderat.

Därefter underhöll Ankarsrums kyrko- och hembygdkör under ledning av kantor Olof Andersson och SGU:s folkdanslag från Kalmar gav så en trevlig uppvisning.

Alla de olika programpunkterna togs tacksamt emot av den månghundrade publiken. Till sist ställde såväl deltagare som publik upp med flaggor i teten och under musik gick marschen till museet där invigning skulle ske. Under marschen ringde klockan i stapeln utanför museet.

Invigningen av det nya museet i Ankarsrum blev en enkel men högtidlig programpunkt. Vid infarten till museet hade flaggstänger rests och från dessa vajade svenska flaggor. För övrigt hade samhället hörsammat marningen om allmän flaggning.

Hembygdmuseet till glädje för alla

Dir. Jonas Spånberg förrättade invigningen av museet och från trappan yttrade han bl. a.:

— Det finns inte mycket här i livet vi hellre ägnar en hyllning än vår egen hembygd — den bygd där vi lekt som barn och där våra fäder verkat och bott. Att vi ankarsrumsbor detta jubileumsår också ägnar en dag till hembygdens ära är väl fullt naturligt. När vi nu återinviger vårt lilla hembygdmuseum är det med tacksamhet i sinnet mot alla våra föregångare detta sker. I detta vackra hus som byggdes år 1830 är nu hopsamlade många ting vilka alla vittnar om våra föregångares mödor och primitivitet, om deras kärva och hårda liv men också om deras kultur och deras yrkesskicklighet. När jag nu överlämnar nyckeln till hembygdsföreningens ordförande betyder det att det lilla museet för framtiden står till föreningens förfogande. Men det betyder också att det skall vara till glädje för alla och envar som bor och verkar i denna bygd.

Efter invigningstalet överlämnade direktör Spånberg jubileumsplaketter till Hembygdsföreningens ordförande kassör Edvin Ring, Spelmansförbundets ordförande

disponent Gösta Klemming, Arboga, folkdanslagets ledare inspektör Sven Rimby, Kalmar, styrelseledamöterna i Hembygdsföreningen hrr Gustaf Carlsson, Göran Gustafsson, Per-Olof Melin och Sigfrid Stenberg. Hembygdsföreningens ordförande kassör Edvin Ring som tog emot nyckeln av direktör Spånberg framförde föreningens och allmänhetens tack till AB Ankarsrums bruk för den vackra museibygnad föreningen fått mottaga.

Till fil. dr Manne Hofrén som ordnat samlingarna i museet överlämnade direktör Spånberg ett förnämligt tobaksskrin tillverkat vid bruket av metallgjutare Karl Strömgren efter en modell från 1850-talet.

Som avslutning visades museilokalen och samlingarna för inbjudna och alla övriga intresserade. Hembygdsföreningens folk fick en ansträngande dag som ciceroner då intresset var stort bland besökarna. Efteråt bjöd bruket folkdansare och spelmän samt en del övriga inbjudna på middag på Brukshotellet. Direktör Jonas Spånberg hälsade välkommen och kommunalfullmäktiges ordförande Erik Rydberg talade om hembygdsarbetet. Från Hallingebergs kommun överlämnade man blommor till hembygdsföreningen. I ett trevligt och skämtsamt avslutningstal framförde doktor Hofrén gästernas tack för maten.

Måndagen den 29 aug. 1955

Gösta Klemming omvald ordförande i Spelmansförbundet

Smålands spelmansförbund hade i år förlagt sin årsstämma till det jubileumsfirande Ankarsrums bruk, där på söndagen Hembygdens dag firades. Stämman som samlat ett stort antal deltagare från hela Småland började redan på lördagen och fortsatte på söndagen då spelmännen även deltog i jubileumsfirandet genom att spela i bruksparken samt deltaga vid invigningen av museet.

Vid årsmötet som hölls i Ankarsrums folkskola på lördagen leddes förhandlingarna av förbundets ordf. disponent Gösta Klemming, Arboga, vilken i ett välformulerat anförande hälsade deltagarna välkomna samt uttryckte sin glädje över att stämman kunnat förläggas till det jubileumsfirande Ankarsrum. Det kan ju även i det sammanhanget nämnas att det var herr Klemming som för sju år sedan tog initiativet till bildandet av spelmansförbundet och att förbundet då bildades i Ankarsrum.

Disponent Gösta Klemming,
Spelmansförbundets omvalde
ordförande.

Vid årsmötet företogs följande val: ordf. Gösta Klemming, Arboga, vice ordf. Lennart Skoglund, Ingelstad, sekr. Karl Erik Andersson, Jönköping, vice sekr. Helle Willman, Ankarsrum, kassör Edwin Ring, Ankarsrum. Revisorer blev Sven Carlström, Ankarsrum, och Elias Ohlsson, Västervik.

Årsmötet beslöt att förbundet skall ansluta sig till de tre Smålandslänens hembygdsförbund och det uppdrogs åt styrelsen att utse representanter. För övrigt behandlades en del interna frågor.

Efter årsmötet var supé anordnad och den avåts under gemytlig och trevlig stämning och som vanligt då spelmän samlas så kom fiolerna till flitig användning. Man spelade gamla välkända låtar men gav också varandra prov på nyupptecknade saker som sålunda räddats åt kommande släkten. När man sent omsider skildes var det efter en kväll i den äkta spelmansglädjens tecken.

Det kan nämnas att förbundet nu omfattar 90 medlemmar och att man genom att förlägga stämorna på olika platser i de tre Smålandsläner försöker rycka upp intresset för folkmusiken och få så många som möjligt anslötna till förbundet.

Västerviks-Demokraten

Måndagen den 29 aug. 1955

Hembygdsgård i Ankarsrum med invigning av museet

Som ett led i jubileumsfirandet i Ankarsrum återinvigdes på söndagen hembygdsmuseet i större och rymligare lokaler. Direktör Jonas Spångberg överlämnade museet till hembygdsföreningen och festligheten fick en förtämlig inramning med småländsk spelmansmusik, folkdanser, tal och sång.

Efter en hembygdsbetonad gudstjänst i Ankarsrums kyrka samlades man vid järnvägsstationen, varifrån man marscherade till Bruksparken med spelmän från vitt skilda orter i Småland, i teten och under ledning av Smålands spelmansförbunds ordförande, ingenjör Gösta Klemming, Arboga. I Bruksparken underhöll sedan spelmännen en timmes tid både med solonummer och musik av hela spelmanslaget. Ankarsrumsförfattaren Gustav Karlsson föredrog en prolog och belönades med kraftigt bifall. Därefter högtidstalade fil. dr Manne Hofrén och kyrko- och hembygdskören under ledning av kantor Olof Andersson underhöll med ett par sångnummer. Ett uppskattat inslag i programmet var SGU:s folkdanslag från Kalmar. I sina farggranna dräkter visade de upp ett program, som applåderades villigt. Därefter marscherade man med spelmän i teten upp till hembygdsgården. Karl Rosenkvist ringde i den gamla klockan och på trappan till hembygdsgården över-

lämnade direktör Jonas Spångberg museet till Ankarsrums hembygdsförening. Efter det att direktör Spångberg överlämnat nyckeln till museet till föreningens ordförande, kassör Edwin Ring, överlämnade han brukets särskilda jubileumsplakett till dem som arbetat med denna jubileumsfestlighet. De som fick motta densamma var Smålands spelmansförbunds ordförande, ingenjör Gösta Klemming, Arboga, ledaren för Smålands folkdanslag, Sven Rimby, Kalmar, samt styrelsen för hembygdsföreningen, Edwin Ring, Gustav Karlsson, Göran Gustafsson, Per Olof Melin, och Sigfrid Stenberg. På hembygdsföreningens vägnar tackade herr Ring direktör Spångberg och bruket, varefter han öppnade museet, och den stora allmänheten inbjöds bese detsamma. Efter invigningen var alla medverkande, spelmän och folkdansare inbjudna till brukshotellet, där Ankarsrums bruk bjöd på supé.